

такий підхід забезпечить сталість водних ресурсів та підтримку екосистем у майбутньому.

Список використаних джерел

1. WWF Україна. «Лідерству необхідно діяти сьогодні». [Електронний ресурс]. URL: <https://wwf.ua/?344892/lydstvu-neobhidno-diyatu-syogodni> (дата звернення : [27.03.2024]).
2. Стаття на сайті "Rubryka": "Засуха в Україні: як ми вирішуємо проблему". [Електронний ресурс]. URL: <https://rubryka.com/article/drought-ukraine/> (дата звернення: [27.03.2024]).

УДК: 504.054:628.4

Степан РОКІЩУК

здобувач вищої освіти 1 курсу

спеціальності 101 «Екологія»

науковий керівник: **НЕДІЛЬСЬКА Уляна Іванівна**

кандидат с.-г. наук, доцент

завідувач кафедри екології і загальнобіологічних дисциплін

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський

ЕКОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ВІДХОДІВ

Актуальність відходів стала однією з найбільш важливих проблем нашого часу. Швидкість зростання населення та споживчого підходу, а також недостатнє використання відновлюваних ресурсів призводять до збільшення обсягів відходів та забруднення довкілля. Глобальні зусилля зменшення відходів є критично важливими для збереження природних ресурсів та зменшення негативного впливу на довкілля.

У всьому світі переробка і утилізація побутових відходів стають усе більш злободенною проблемою. Головним чином, це стосується великих густонаселених міст, де щорічно накопичуються мільйони кубометрів усілякого сміття. Димні звалища, купи викинутого непотребу, переповнені сміттеві баки – в Україні такі картини знайомі багатьом міським жителям. Підраховано, що щороку в країні накопичується тільки твердих побутових відходів 40 мільйонів кубометрів. Проблему знищення такої величезної маси сміття, безперечно, можна віднести до категорії екологічних, та таких, які потребують негайного вирішення [1].

Відходи, що не підлягають рециклінгу, в ЄС спрямовують на сміттєспалювальні заводи, які діють за принципом «відходи – в енергію». Наразі 28% твердих побутових відходів Євросоюзу утилізують у печах, виробляючи електроенергію та забезпечуючи теплопостачання. Особливо широко ці технології розповсюджені в країнах Скандинавії, де майже 60% сміття спалюють. Швеція, де відповідна індустрія набула найбільшого розвитку, змушена щорічно імпортувати до 1,5 млн тонн сміття, у зв'язку з браком сировини [2].

Щорічно виробляються тонни сміття, яке можна багаторазово використовувати як коштовний ресурс. Переробка відходів з використанням сучасних екологічно чистих технологій, зокрема утилізації сміття, – дуже ефективний спосіб вирішення проблеми, але для цього необхідно змінити звичне поведіння людей, оскільки господарське сміття необхідно сортувати, збираючи окремо харчові відходи, метал, папір і скло [3].

Закон України «Про відходи» надає громадянам право на здорове та безпечне навколишнє середовище і встановлює право на участь у прийнятті рішень щодо організації збору та переробки відходів, а також право на інформацію про діяльність органів влади у сфері управління відходами [4].

У свою чергу Закон України «Про відходи» дає визначення поняттям «утилізація», «знешкодження відходів», «захоронення відходів», «збирання відходів». Утилізація відходів – використання відходів як вторинних

матеріальних чи енергетичних ресурсів. Знешкодження відходів – зменшення чи усунення небезпечності відходів шляхом механічного, фізико-хімічного чи біологічного оброблення. Захоронення відходів – остаточне розміщення відходів при їх видаленні у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів. Збирання відходів – діяльність, пов'язана з вилученням, накопиченням і розміщенням відходів у спеціально відведених місцях чи об'єктах, включаючи сортування відходів з метою подальшої утилізації чи видалення [4].

Запровадження ефективних систем відсортування та переробки відходів є критично важливою складовою сучасного екологічного управління. Удосконалення систем відсортування направлені на розділення відходів на вторинні сировинні матеріали, органічні відходи та побутове сміття є першим кроком у покращенні переробки відходів. Стимулювання відповідальної поведінки споживачів і розробка програм навчання може підвищити свідомість населення про важливість правильного сортування відходів. Впровадження технологій автоматизованої сортувальні, використання сучасних технологій, сортувальних лінії, може значно підвищити ефективність сортування та зменшити витрати ресурсів.

Розвиток інфраструктури для переробки на створення спеціалізованих підприємств і об'єктів для переробки відходів допоможе забезпечити ефективну обробку великих обсягів відходів. Важливо встановити чіткі правила та стандарти для сортування та переробки відходів, а також вжити заходи для покарання тих, хто порушує ці правила. Інновації у використанні відходів направлені на розвиток технологій для перетворення відходів у вторинні ресурси або відновлювану енергію може зменшити негативний вплив сміття на навколишнє середовище.

Загалом, ефективна система відсортування та переробки відходів потребує комплексного підходу, який охоплює технології, освіту, регулювання

та співпрацю з громадськістю. Розвиток технологій переробки та використання альтернативних матеріалів може допомогти зменшити негативний вплив відходів на довкілля.

Список використаних джерел

1. Екологічні проблеми забруднення в Україні: смітники. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.ua>
2. Як Євросоюз бореться зі сміттям. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/blog/778998.html> (дата звернення 20.12.2021).
3. Романів М.В. Проблема утилізації сміття в Україні. *Безпека життєдіяльності*. 2017. № 10. С. 32–33.
4. Закон України «Про відходи в редакції від 04.10.2018 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-вр>.

Вікторія РОТАРЬ

здобувач вищої освіти 3 курсу

спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

Науковий керівник: **ПЕТРИЦЕ Ольга Іванівна**

кандидат с.-г. наук, доцент

доцент кафедри садово-паркового господарства, геодезії та землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський

ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

Сьогодні особливої гостроти набувають проблеми екологічного стану навколишнього природного середовища, а саме збереження його відтворювального, відновлювального та асимілятивного потенціалів, оскільки в сучасному світі катастрофічно зростають обсяги забруднень, масштаби виснаження і деградації окремих ресурсів довкілля у зв'язку з надмірним антропогенним тиском. В результаті можна спостерігати погіршення стану